INSTRUKCJA BHP: ROBOTY PALOWE (PALOWNICA, KAFAR, WIBROMŁOT)

instrukcja stanowiskowa (art. 237⁴ § 2 Kodeksu pracy, § 41 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP)

Instrukcja nr		**Wersja / zmiana nr**	
Data opracowania		**Obowiązuje od**	

1. Pracodawca, maszyna i stanowisko

Pracodawca *nazwa i adres*			
Maszyna *palownica, kafar albo urządzenie wibracyjne: producent, typ, technologia pali (wiercone, wbijane, wibrowane), wysokość masztu*		**Nr fabryczny lub ewidencyjny**	
Stanowisko *kto obsługuje maszynę*		**Gdzie dostępna instrukcja** *np. przy maszynie, w kontenerze brygady*	
Opracował *imię, nazwisko, funkcja*		**Data i podpis**	
Zatwierdził *pracodawca lub osoba upoważniona*		**Data i podpis**	

☐ instrukcja producenta (DTR) maszyny (typ, wersja)
☐ karta oceny ryzyka zawodowego dla stanowiska (numer i data)

2. Zagrożenia przy obsłudze

☐ przewrócenie palownicy na słabym albo nierównym podłożu
☐ uderzenie przez kafar, rurę obsadową, świder, pal albo grodzicę przy podawaniu
☐ wciągnięcie przez obracający się świder albo żerdź
☐ kontakt masztu z napowietrzną linią energetyczną
☐ uszkodzenie podziemnego kabla albo gazociągu
☐ hałas i drgania przy wbijaniu i wibrowaniu
☐ utonięcie przy pracy na wodzie albo z pomostu

3. Wymagania wobec pracownika i środki ochrony indywidualnej

☐ szkolenie wstępne BHP (instruktaż ogólny i stanowiskowy) i aktualne szkolenie okresowe
☐ aktualne orzeczenie lekarskie bez przeciwwskazań do pracy na stanowisku
☐ zapoznanie z instrukcją producenta, oceną ryzyka i niniejszą instrukcją
☐ hełm ochronny, kamizelka ostrzegawcza, obuwie ochronne
☐ ochronniki słuchu przy wbijaniu i wibrowaniu
☐ rękawice ochronne, okulary przy cięciu głowic pali
☐ kamizelka ratunkowa przy pracy na wodzie (§ 12 ust. 2 rozp., Dz.U. 2018 poz. 583)

4. Czynności przed rozpoczęciem pracy

- ☐ sprawdź wpis w książce operatora: palownice kl. II, kafary, urządzenia wibracyjne kl. III albo wiertnice do kotwi (zał. nr 1 gr. I lp. 13–16, § 23 rozp. z 20.09.2001)
- ☐ sprawdź, czy teren jest rozpoznany geologicznie i jaka jest nośność platformy roboczej (§ 2 ust. 2)
- ☐ ustal z kierownikiem budowy przebieg sieci i odległości bezpiecznej pracy maszyny (§ 8 ust. 1; § 144 rozp. o robotach budowlanych)
- ☐ zmierz odległość masztu od linii napowietrznych: 3, 5, 10, 15 albo 30 m zależnie od napięcia (§ 55 ust. 1)
- ☐ wyznacz i oznakuj strefę niebezpieczną wokół maszyny (§ 158 ust. 2 rozp. o robotach budowlanych)
- ☐ na wodzie i terenie podmokłym: podkłady stabilne i połączone, koła ratunkowe z linką na pomoście (§ 12 ust. 1 i 2)
- ☐ obejrzyj maszt, liny, kafar, głowicę, świder i przewody hydrauliczne według DTR

5. Zasady bezpiecznej pracy

- ☐ pracuj według DTR i instrukcji obsługi przy budynkach, sieciach, liniach i na pochyłości (§ 3 ust. 1)
- ☐ w czasie wbijania pali sprawdzaj obciążenie i równomierność obciążenia pomostu, podmycie jarzm i stan pomostu po opadach (§ 12 ust. 3)
- ☐ przy wbijaniu grodzi nikt nie stoi bliżej niż 10 m (§ 163 ust. 4 rozp. o robotach budowlanych)
- ☐ przy wyrywaniu grodzi nikt nie stoi w promieniu długości grodzi powiększonej o 5 m (§ 163 ust. 5)
- ☐ elementy podawaj na sygnał jednej osoby; pod podnoszonym palem i kafarem nikt nie stoi
- ☐ przy naruszeniu instalacji przerwij pracę i zawiadom kierownika robót (§ 8 ust. 2)
- ☐ nie naprawiaj i nie czyść maszyny w ruchu (§ 2 ust. 1 pkt 3)

6. Czynności po zakończeniu pracy

- ☐ opuść kafar albo świder na podłoże, maszt ustaw według DTR
- ☐ zabezpiecz otwory po palach i odwierty przed wpadnięciem
- ☐ zabezpiecz maszynę przed uruchomieniem przez osoby nieupoważnione (§ 5)
- ☐ zgłoś usterki i uszkodzenia pomostu

7. Zakazy

- ☐ obsługa palownicy, kafara albo wibromłotu bez wpisu do książki operatora (§ 23)
- ☐ przebywanie w strefie wbijania i wyrywania grodzi (§ 163 ust. 4 i 5)
- ☐ praca na terenie nierozpoznanym albo na platformie bez sprawdzonej nośności (§ 2 ust. 2)
- ☐ zmiany konstrukcyjne maszyny i praca bez urządzeń zabezpieczających (§ 2 ust. 1 pkt 1 i 2)
- ☐ praca pod linią wysokiego napięcia bez uzgodnienia z jej użytkownikiem (§ 55 ust. 3)

8. Sytuacje awaryjne

Pracownik niezwłocznie zawiadamia przełożonego o zauważonym wypadku albo zagrożeniu życia lub zdrowia i ostrzega współpracowników oraz inne osoby w rejonie zagrożenia (art. 211 pkt 6 Kodeksu pracy). Przy bezpośrednim zagrożeniu dla zdrowia lub życia pracownik ma prawo powstrzymać się od wykonywania pracy, a jeśli to nie usuwa zagrożenia, oddalić się z miejsca zagrożenia, zawiadamiając niezwłocznie przełożonego (art. 210 § 1 i 2 Kodeksu pracy).

Sytuacja	Co robi pracownik
Przechył lub zapadanie się palownicy	
Kontakt masztu z linią energetyczną	
Uszkodzenie kabla lub gazociągu	
Wpadnięcie osoby do wody lub otworu	

Numer alarmowy		**Przełożony** *imię, nazwisko, telefon*	
Osoba udzielająca pierwszej pomocy *imię, nazwisko, telefon*		**Apteczka, gaśnica, wyłącznik zasilania** *gdzie są*	

9. Zmiany instrukcji

Data	Zakres zmiany i przyczyna	Kto zmienił	Podpis

10. Potwierdzenie zapoznania z instrukcją

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko	Wersja instrukcji	Data	Podpis
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					

Pracodawca wydaje szczegółowe instrukcje i wskazówki dotyczące BHP na stanowiskach pracy (art. 237^4 § 2 Kodeksu pracy), a pracownik potwierdza w postaci papierowej lub elektronicznej zapoznanie się z przepisami i zasadami BHP (art. 237^4 § 3). Instrukcje dotyczące obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych pracodawca udostępnia pracownikom do stałego korzystania; powinny w sposób zrozumiały wskazywać czynności przed rozpoczęciem pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania pracy, czynności po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych (§ 41 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 rozporządzenia w sprawie ogólnych przepisów BHP). Treść techniczną dostosuj do instrukcji producenta i oceny ryzyka zawodowego. Roboty palowe: § 2, 3, 5, 8, 12 i 23 rozporządzenia z 20 września 2001 r. (t.j. Dz.U. 2018 poz. 583), zał. nr 1 gr. I lp. 13–16 w brzmieniu z Dz.U. 2020 poz. 1461, § 23 w brzmieniu z Dz.U. 2023 poz. 291; grodzie, sieci i linie: § 55, 143, 144, 158 i 163 rozporządzenia w sprawie BHP podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U. 2003 nr 47 poz. 401).